

DÉDUS

A program rendszerint délután öt órákor kezdődött és este fél tizenegyre ért véget.

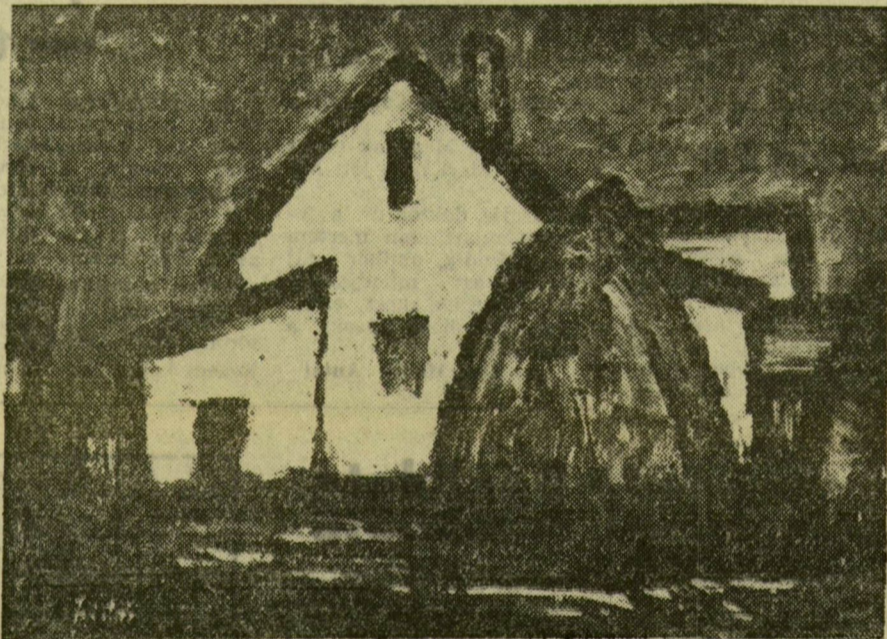
Ezidőben Dédus ott ült a hálószobában a készülék előtt, párnás karosszékeben, s nézte az adást. A dédunakától sem engedte zavartatni magát, ha benyitottak, piszegett: — csukjátok be az ajtót, bevilágít a lámpa! — szolt ingerülten. A tévét — mondhatni — az ő kedvéért vették, a fiatalok legfeljebb egy-egy sportmérkőzést, vagy krimi filmet néztek meg, csak Dédus várta türelmetlenül a kezdést. A műsor rendje és minősége egyáltalán nem érdekelte, rábízta magát a szerkesztők kénye-kedvére. Még a délelőtti adásokat is végignézte.

A fiatalok örültek, hogy Dédust lekötötte a tévé. — Hisz már nem könnyen jár ki a házból — mesélték barátainak —, nagy gond lenne lecipelni a harmadik emeletről, sétáltatni, esetleg moziba vinni... — Azt hiszem — vélte gépészernök unokája, aki nem állott tréfálkozni az öregasszony rovására —, egy kukkót sem ért az egészből, de örül a látványosságnak, hogy az a vacak faláda milyen csudákra képes! — Szegény Dédus — magyarázta a fiatalasszony is —, annyira ámulbámul mindent! Felhoztuk, hogy vigyázzon a gyerekekre, de hát inkább a tévét nézi. Nem baj, hiszen egész életében csak dolgozott, nem ért rá szórakozni.

A tévének köszönhetőek azt is, hogy gyakori vendégfogadásukat Dédus soha nem zavarta, ült a készülék előtt, míg ő a barátaikkal szórakoztak a nappaliban. Csak fél tizenegy felé jött át, botjára támaszkodva, köszöntötte a vendégeket. — Jaj — mondta —, olyan szívesen időznék magukkal, kedveseim, de elálmosodtam, a szemem fárasztja az a kék fény. Bücsüznöm kell, lefekszem.

Egyszer azonban úgy adódott, hogy váratlanul elromlott a készülék, Gézáék meg éppen vendégeket vártak, egy nagyon intelligens házaspárt, Dédus sajnálta az aznapi tévéprogramot, de mint mondta, örül, hogy legalább részt vehet a vendégségben. A fiatalok nem sérthették meg, csak maguk között aggodalmaskodtak, hogy az öregasszony jelenléte kellemetlen lesz, esetleg elrontja estéjükét. Hiszen nincs afféle társalgáshoz szokva, amilyet a vendégek igényelnek. Untatja majd őket, s ráadásul ő is unatkozni fog.

Füstös Zoltán

Tanya boglyákkal

a lány különféle likőröket. Néha beálltak a táncolók közé.

Később a fiú berugott. A lány nem mert berugni.

— Hú, az lesz csak gyönyörű! — mondta a fiú, jóval éjfél után.

A vendégek révetegen nyújtóztak a fotelokban. Aki a bárészen ült, az a bárpultra hajtotta a fejét. A zenekarról patákokban csorgott az izzadság.

— Micsoda utakat teszünk külföldön! — mondta a fiú. — Vásárolok egy vadonatúj Opel-Rekordot, még ebben az évben... Sok pénzünk lesz. Az egész világ a miénk lesz.

— Sokat ittál — mondta a lány. — És kérlek, hogy ne kiabálj annyira!

— Miért ne kiabáljak? — kiabálta a fiú. — Mindenki kiabál, akinek kedve van hozzá. Hát pont én ne kiabáljak! Az a kövér német is kiabál. Látod? És az asztal tetejét veri. Csak ő németül kiabál, én meg magyarul. Mindenki!

— Nem kiabál mindenki — válaszolta a lány. — És te is hagyd abba. Mit szólnak az ismerőseim?

— Mi közük hozzá, hogy kiabálok, vagy nem kiabálok! — ordította a fiú. — A nyarat a Riviérán töltjük, a telet Svájcban.

A pincér udvarias mosollyal odalépett az asztalukhoz, és az üres poharakat egy tálcára szedte.

— En benne vagyok — mondta a lány. — Csak ne kiabálj annyira.

A fiú ráfeküdt az asztalra, azután a lány nyakába borult.

Hajnaltól kifizették a számlájukat és feltáncoltak a tere. Amíg keresztulmentek a városban, a fiú énekelt, és amikor észébejutott, magához ölelte a lányt és megcsókolta.

A folyónál, a parti erdők mögött lángoló földgáz vörös fénye vibrált az égbolton.

— Olajkutat — mutatott a lány abba az irányba.

A fiút nem érdekelték az olajkutat. Aztán lementek a lépcsőkön a hajószállóba, amelyen a lány nyáron lakott, és ahol a fiú is szobát bérelt.

3

— Engedj be! — mondta a fiú. — Hogy képzelsz ilyet!?

— Azt akarom, hogy engedj be! — mondta a fiú.

— Szó sem lehet róla! — válaszolta a lány. — Menj vissza a szobádba és fektüdj le!

— Nem értem? — kiabálta a fiú. — Szeretnék bemenni hozzád.

— Csönd! — piszegett a lány, és visszabújt az ágyába.

A fiú rázni kezdte a kilincset.

— Nyisd ki az ajtót! — kiabálta.

A lány az álláig felhúzta a takarót, és becsukta a szemét.

A vendégek felébredtek és sorban mind kilestek a folyosóra. Aztán egy szobaasszony is előkerült, borzasan, gyűrött, barna selyemköpenyben.

A fiú dörömbölt az ajtón az ökleivel, és rázta a kilincset.

— Utazás nincs! Semmi sincs! — ordította röhögve. — Nyisd ki az ajtót, és akkor majd megmutatom, hogy mi van.

Miért ne kiabáljak?! Miért ne kiabáljak?!

Három vendég és a szobaasszony körülállta a fiút.

— Azonnal fejezze be! — mondta a szobaasszony. — Mit képzelsz maga?

— Kérem, ez botrány! — mondta egy felháborodott férfitend.

— Botrány! — sziszegte egy nő is.

A fiú visszatért a szobájába.

óceáni szigetvilágot, Afrikát, a kanadai Nemzeti Parkot... De ön bizonyára sokat utazik.

— A külkereskedelemben dolgozom — mondta a vendég —, sokfelé járok.

— Nyelveket is beszél? Igen? Oh, do you speak English? Yes? Also, sprechen Sie deutsch? Ich auch. Prossit!

— De Dédus! — kiáltott fel Géza, miközben ijedten ő is kocintásra emelte poharát —, én nem is tudtam...

— Ó, fiam — mosolygott Dédus —, te azt sem tudod, fogadjunk, hogy Sprencher Tracynak mi volt az utolsó filmje?

A vendégek nevettek, találgattak. Géza elhülve dadogott. — Persze, Dédus tudja, mi? — kérdezte bosszúsan.

— En? Hát persze! Azaz, hogy... hm. Lehet, hogy én is elfelejtettem...

— Igazán nem tesz semmit — vigasztalta a vendég.

— Hopp! — kiáltott fel Dédus. — Nem én felejtettem el! De nem ám! Tudnám, csak éppen adáshiba volt. Igen, igen! Sajnos, néha adáshiba van a tévében, így aztán nem tudhatok mindent. Sajnálom. Beszéljünk másról. Mondjuk a spoletoi dallesztiválról. Mit szólnak hozzá, elég unalmas számok voltak, nem? Kevés volt a beat. Igen, innen indultunk ki. A beat zene. Kár, hogy gyenge a hangom, meg aztán gitározni sem tudok, az igaz. De hát azt ne is várom, ugye, hogy gitározni is megtanuljak a tévé útmutatásai szerint. Azt hiszem, hiabavaló kívánság lenne, nem igaz?

— Egy-két szobrárt Rómában, a Modern Múzeumban...

— Ó, Róma — sóhajtott Dédus. — Róma, Firenze! A Ghiberti kapu! Hogy megromgálta az ár!

— Talán az árvíz után járt ott?

Géza nagy zajt csapott a poharakkal, és gyorsan közbévigott: — Egy kis süteményt, Dédus!...

— Most az úrral beszélgetek — figyelmeztette unokáját az öregasszony. — Nem, nem jártam Firenzében, de jól ismerem. És meg sok más várost. Meg a csendes-

ÚJ VERSEK

POLNER ZOLTÁN

Énekelsz a szélbe

Tűz-sörényű kövek rozmaring tornyába: ideszakadtál te idegen vidékről. Mész eszi a csontod, tulipán stratja sorsomert aggódó Kómüves Kelemenné.

Vérgyöngyös öleddel elkeverem lázam megkötöm az arcom könnyű mosolyoddal ejtelek teherbe öröme, bánatra és örizek halálig hites szerelemmel.

Énekelsz a szélbe: szivedben a tenger. Csókjaimtól tested lassan kivirágzik. Zöld parázs halmokon állunk mindörökre hajnal korán, gyönyörű ifjúsággal.

Lefoszlik gond, álom nehéz homlokunkról hátunk mögött utak s esztendő ragyognak s minden gyehenna nyár égető bilincünk egymásért jajongó fájdalmas ölelésben.

DÉR ZOLTÁN

A türelem csiszolókövén

Nem boszorkányos ujjak varázsoltak kódot körém: a hallgatás vastörvényével állok az ég alatt, és csiszolom fegyverem a türelem csiszolókövén.

Az éj taposómalmában kicsorbultak a szavak, megdermedt a májusi mosoly, szikrázó értelem, szivemben szikárok szilárdasága: bénító harag.

A magányé, a csillagoké askéta életem, s a földé, hová (fásult, meddő mag) pihenni tér meg, mielőtt még fülekbe fészket rak szárnyas énekem,

s a gyűlölet, az álnokság jégesője: az érdek el nem veri hitem zsenge kalászeit. A bánat kötéláncosként lengek az évek és az érvek

pókfonalán, és úszom az emlékezés megdradt folyóján a főság, nyugalom partja felé. Kételydarazsak fullánkjai égetik zsigor, fáradt

inaimat, de nitroglicerin-szállítók hitével megyek az önzés rejtett aknamezőjén, s mit bánom, hogy bohócságom porondján a gúny s vád nyíla ér el.

Nagy csönd virágzik bennem. Hársfaillatú magányom a bekességfalat gombolyítja a szeretet orsójára, hogy átnőjek egy fejjel a halálon.

Szemem két égboltjára viharfelhőket tereget az Ősz, és a gond vércseje riogatja örömom pacsirtáját; vetéseit vadászó vágy-veregek

csipegetik. Kagylóvá kövült kacajom megtörom, s meleg barázdákba szórom a mosoly igazgyöngyét. Vakvágányon topogok, szépség-kucséber, és köröm-

feketényi megértést esdeklek, hogy gyöngéd szavak napfénye kipattintsa a remény rüggyeit: akiben a derű fecskéftőkái megölték

a keserűséget, arra az ég ködfátyolt terít...